

Regeringens skrivelse

1985/86: 177

om statssekreterares villkor vid
regeringsskifte m. m.

Skr.
1985/86: 177

Regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad som har tagits upp i
bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 22 maj 1986.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Bengt K. Å. Johansson

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 maj 1986

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Wickbom, Johansson, Lindqvist

Föredragande: statsministern Carlsson

Skrivelse om statssekreterares villkor vid regeringsskifte m. m.

Bakgrund

I samband med regeringsskiftet år 1976 träffade företrädare för den avgående och för den tillträdande regeringen en överenskommelse om vissa personalfrågor. Överenskommelsen, som togs in i en promemoria, avsåg – förutom statssekreterare och informationssekreterare – även de politiskt sakkunniga i statsrådsberedningen.

De principer som överenskommelsen byggde på ansågs kunna tillämpas också vid kommande regeringsskiften.

Liknande överenskommelser mellan den avgående och den tillträdande regeringen har därefter träffats vid följande regeringsskiften.

Villkoren för anställning, avgångsvederlag m. m. för sådana informationssekreterare och andra politiskt sakkunniga som inte är riksdagsledamöter regleras numera i ett kollektivavtal av den 15 maj 1979 mellan regeringkansliets förhandlingsdelegation som företrädare för regeringkansliet, å ena sidan, och Tjänstemännens centralorganisations statstjänstemannasektion (TCO-S) och Statsanställdas Förbund (SF), å andra sidan.

År 1982 behandlade riksdagen vissa frågor om pension m. m. till statsråd och statssekreterare som avgår i anslutning till en regeringsombildning (AU 1981/82: 27, rskr. 443). Riksdagen gav regeringen till känna att de pensioner och andra inkomster som ett statsråd erhåller borde samordnas så att inte dubbla förmåner utgår samtidigt. Vidare borde en revidering ske av 1976 års överenskommelse om statssekreterares villkor vid regeringsskifte.

Frågan om en samordning av statsrådets pensioner och andra inkomster har setts över. Arbetet har resulterat i särskilda föreskrifter som finns intagna i förordningen (SAVFS 1983:2) om ändring i förordningen (SAVFS 1980:10) om tjänstepensionsrätt för statsråd (ändrad senast SAVFS 1984:16). Med föreskrifterna har en samordning skett av statsrådets inkomst av pension och inkomst av förvärsarbete och kapital.

Även 1976 års överenskommelse har setts över och en revidering har skett genom en överenskommelse som företrädare för de fyra största

riksdagspartierna träffat den 17 december 1985. Överenskommelsen, som bygger på att en statssekreterare i samband med anställningen eller senare skriftligen förklarar sig vara medveten om vad som ankommer på honom eller henne enligt överenskommelsen, avser förhållandena vid såväl regeringsskiftet som statsrådsskiftet. Med statssekreterare avses i överenskommelsen också kabinetssekreteraren i utrikesdepartementet.

Överenskommelsens innehåll

En utgångspunkt i överenskommelsen är att en statssekreterare omedelbart efter en ny regerings tillträde begär entledigande från sin tjänst som statssekreterare och uppdrag som ordförande eller ledamot i organ med statlig anknytning.

En statssekreterare som är tjänstledig från en tidigare anställning skall återgå till denna, om lönen i den anställningen inte understiger den som han hade som statssekreterare vid regeringsskiftet.

Om statssekreteraren inte har någon sådan tjänst att återgå till, skall han på egen hand undersöka möjligheterna att få ny anställning. Det eller de partier som har ingått i den avgående regeringen skall i dessa fall också i rimlig utsträckning medverka till att statssekreteraren får en ny anställning.

Den tillträdande regeringen skall vid sitt första sammanträde besluta om förmåner till den avgående statssekreteraren enligt följande.

Varje statssekreterare skall för tiden från entledigandet till utgången av juni månad året efter regeringsskiftet få en månatlig ersättning av samma storlek som den lön som han hade i anställningen vid regeringsskiftet samt de sociala förmåner som han skulle ha haft rätt till om han hade haft kvar anställningen. Om regeringsskiftet inte har samband med ett ordinarie riksdagsval, skall statssekreterare i stället erhålla dessa ekonomiska förmåner till utgången av den åttonde kalendermånaden efter regeringsskiftet.

Förmånerna upphör om statssekreteraren före den angivna tidpunkten tillträder en ny anställning eller återgår till en tidigare anställning. Om lönen i denna anställning understiger den lön som han hade som statssekreterare, skall han dock under återstoden av tiden få ersättning med ett belopp som motsvarar mellanskillnaden.

Om statssekreteraren har tjänstgjort som statssekreterare i minst tre år eller om han tjänstgjort som statssekreterare hela tiden mellan två ordinarie val, skall han så snart som möjligt erbjudas en ny statlig anställning som svarar mot hans erfarenhet som statssekreterare och mot hans förtjänst och skicklighet i övrigt. Lönen i den nya anställningen skall inte understiga den lön som han hade vid regeringsskiftet. Den tillträdande regeringens skyldighet att erbjuda en statssekreterare en anställning av detta slag gäller dock inte om statssekreteraren skall återgå till en tidigare anställning med en lön som inte understiger den lön han hade vid regeringsskiftet eller om han har accepterat någon annan anställning.

En sådan statssekreterare som avses i det föregående stycket kan, enligt en särskild protokollsanteckning, få en rimlig ekonomisk ersättning även efter den tid då han annars inte har rätt till någon sådan ersättning, om han därvid ännu inte kunnat tillträda någon erbjuden tjänst.

En statssekreterare som är knuten till ett statsråd som avgår utan samband med ett regeringsskifte förutsätts begära sitt entledigande, om det nya statsrådet begär det. Överenskommelsen skall även i dessa fall gälla i tillämpliga delar.

Skr. 1985/86: 177

Hemställan

Jag hemställer att regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag har anfört om överenskommelsen om förmåner för statssekreterare i samband med regeringsskiften m. m.

Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.